

Olaylar – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne yaptıkları başvuruda, üç başvuran, yerel mahkemeler önünde açılan hukuk ve ceza davalarının uzunluğundan ve söz konusu gecikmelere ilişkin olarak etkili bir hukuk yolu bulunmadığından şikâyetçi olmuşlardır. Başvurular 2006 ve 2007 yıllarında gerçekleştirilmiştir ve Hükümet, benzer davalarda hukuk yolu sağlamak için yürürlükteki yasaların kabul edildiğini ileri sürmüştür: yürürlüğe girmeyi bekleyen 1993 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu’nu ve 1997 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu ve yeni muhakeme usulü kanunlarının uygulamasını ve gecikmelere ilişkin şikâyet usulü sağlayan (fakat sadece 15 Şubat 2013 tarihinden sonra başlatılan yargılama işlemlerine uygulanan) yeni Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu’nun 522 ve 526. maddelerini düzenleyen 202/2010 sayılı Kanun. Hükümet, ayrıca, Sözleşme’nin Romanya’da doğrudan uygulanabilirliğine dayanan birçok davanın, davacıların şu anda yargılama işlemlerinin uzunluğuna ilişkin davalarda tazminata erişimlerinin olduğunu gösterdiğini ileri sürmüştür.

Hukuksal Değerlendirme – Madde 6 § 1: Her bir başvuranın davasında, yargılama işlemleri aşırı uzun sürmüştür ve 6. maddenin gerektirdiği “makul süre” şartını yerine getirmemişlerdir.

Sonuç: ihlal (oy birliğiyle).

Madde 13: İkinci ve üçüncü başvuranlar, haklarında yürütülen yargılama işlemlerinin uzunluğuna ilişkin olarak etkili bir hukuk yolu olmadığı konusunda şikâyetçi olmuşlardır. Hükümetin, ulusal hukuk sisteminde değişiklikler yapıldığını ileri sürmesine ve Sözleşme’nin doğrudan uygulanabilir olmasının davacıların şu anda etkili bir hukuk yoluna sahip oldukları anlamına gelmesine rağmen, Hükümet, davacıların, yargılama işlemlerinin uzunluğuna ilişkin etkili hukuk yoluna ulaştıkları, iç hukukta görülen dava örnekleri sunamamıştır. Ayrıca, hukukta ve yeni Hukuk usulü Muhakemeleri Kanunu’nda yapılan değişiklikler, sadece, ilgili iki başvuran hakkında görülen yargılama işlemlerinin büyük bir kısmı yerel mahkemelerce tamamlandıktan sonra yürürlüğe girmiştir.

Sonuç: ihlal (oy birliğiyle).

Madde 46: Romanya’da görülen hukuk davasının uzunluğuna ilişkin ilk karardan sonra¹, Mahkeme, hukuk ve ceza davalarına ilişkin olarak 6 § 1 maddesinde belirtilen “makul süre” şartının ihlal edildiğine yönelik iddialar hakkında yaklaşık 200 Romanya davasında hüküm vermiştir. 500 dava daha şu anda derdest haldedir. Bu rakamlar, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi’nin 2011 yılında belirttiği sistemik problemin varlığının oldukça ciddi olduğuna işaret etmekte ve öncelikli olarak ilgilenilmesini gerektirmektedir.² Yeni mevzuatın kabul edilmesine rağmen, Hükümet, özellikle yeni Hukuk Muhakemeleri Kanunu uyarınca yargılama işlemlerinin uzunluğuna ilişkin şikâyetlere uygulanabilen usulî kurallara, cezai

¹Pantea / Romanya, 33343/96, 3 Haziran 2003.

²Parlamente Meclisi’nin 26 Ocak 2011 tarihli 1787 sayılı İlke Kararı.

yargılama işlemleri sırasında mevcut hukuk yollarına veya tazmin edici belirli bir hukuk yolunun benimsenmesi olanağına ilişkin olarak, Bakanlar Komitesi'nin sorularına cevaben herhangi bir bilgi sunmamıştır.³ Her koşulda, hukuk davalarının ivedilikle incelenmesini hedefleyen tedbirler, sadece 15 Şubat 2013 tarihinden sonra başlatılan yargılama işlemlerine uygulanmıştır ve söz konusu tarihten önce meydana gelen gecikmelere ilişkin problemlere ilişkin hukuk yolu sağlamamaktadır. Buna göre, tekrar eden problemin kapsamı ve mevcut hukuk yollarının zayıflıkları ve eksiklikleri göz önüne alındığında, Romanya, makul süre içinde adil yargılanma hakkının ihlaline ilişkin olarak etkili bir hukuk yolu sağlamak için mevcut hukuk yollarında değişiklikler yapmalı veya belirli ve açıkça düzenlenmiş tanzim edici bir hukuk yolu gibi yeni hukuk yolları eklemelidir.

Madde 41: Her bir başvurana manevi tazminat olarak 2,340 avro ile 7,800 avro arasında değişen miktarlar ödenmesine karar verilmiştir; maddi tazminat talepleri reddedilmiştir.

³⁶ Aralık 2011 tarihli kararında Bakanlar Komitesi ([CM/Del/Dec \(2011\) 1128/17](#)).